

**ANTON H.J.
DAUTZENBERG**
gastheer Karel Alleene

zondag 17 november 2019 om 10.30 u.
Oranjerie Broeltuin, Broelkaai 6, 8500 Kortrijk

PROGRAMMA 2019 - 2020

Maria Barnas

zondag 6 oktober 2019 // gastheer Alain Delmotte // Oranjerie Broeltuin

Anton H.J. Dautzenberg

zondag 17 november 2019 // gastheer Karel Alleene // Oranjerie Broeltuin

Paul Demets

zondag 8 december 2019 // gastvrouw Sofie Mulders // Oranjerie Broeltuin

Yoni Van Den Eede

zondag 15 maart 2020 // gastheer Philippe Lepers // Oranjerie Broeltuin

Pieter Boskma

zondag 22 maart 2020 // gastheer Tom Van Imschoot // Boekenhuis Theoria
i.k.v. Memento Woordfestival Kortrijk 2020

'Jonge Gasten' Lenny Peeters & Mustafa Kör

zondag 19 april 2020 // gastheer Piet Devos // Oranjerie Broeltuin

PRIJS EN INSCHRIJVINGEN

vvk € 7 (incl. reservatiekosten) | add € 8 | -26 jaar € 5

reserveren via UiT in Kortrijk, 056 23 98 55

(beperkte plaatsen, drankje telkens inbegrepen)

MEER INFO

www.kortrijk.be/hetpenhuis

www.facebook.com/hetpenhuis

www.schouwburgkortrijk.be

HET PENHUIS

Het Penhuis is aan zijn zeventiende seizoen toe.
We gingen van start in het najaar van 2003.

Het Penhuis wil de ontwikkelingen in de actuele literatuur en filosofie op de voet volgen. De volle aandacht voor artistieke kwaliteit is het uitgangspunt. We willen geen organisatie zijn die zich richt op literatuur- en filosofiekenners. Tegelijk willen we een lage drempel inbouwen en een ruime variatie brengen in het aanbod.

Het Penhuis is een niet-geïstitutionaliseerde vereniging maar nauw verbonden met Schouwburg Kortrijk, openbare bibliotheek Kortrijk en stad Kortrijk. De werking wordt hoofdzakelijk gedragen door vrijwilligers.

Het Penhuis programmeert vijf of zes activiteiten per seizoen op zondagvoormiddag. Er wordt daarbij telkens een dichter, een filosoof of een prozaïst uitgenodigd, die door een gastheer of – vrouw wordt geïnterviewd. Ook het publiek wordt nauw betrokken. Vragen stellen aan de uitgenodigde auteur is altijd mogelijk.

Iedereen is welkom.

Oranjerie Broeltuin, Kortrijk

ANTON H.J. DAUTZENBERG ° 1967

BIOGRAFIE

Anton H.J. Dautzenberg is een spraakmakende Nederlandse schrijver. Met zijn boeken en maatschappelijke acties roept hij zowel bewondering als weerstand op. Hij studeerde economie en Nederlandse Taal - en letterkunde en debuteerde in 2010 met het bizarre 'Vogels met zwarte poten kun je niet vreten'. Daarna volgden o.a. de romans 'Samaritaan' (2011), 'Extra tijd' (2012), 'Wie zoet is' (2015) en de pamfletten 'Rock & Roll' en 'Rafelranden van de moraal' (2013). Afgelopen jaar verscheen in de prestigieuze Privé - Domeinreeks 'Ik bestaat uit twee letters' zijn dagboekantekeningen 2016 - 2017. Zijn personages hebben met elkaar gemeen dat ze wanhopig op zoek zijn naar andere werkelijkheden, al dan niet bewust.

Zijn verhalen zijn bezielend en brutaal, soms gruwelijk, maar altijd van een stilistisch hoog peil. Zijn unieke stem wordt geprezen door pers en publiek. Hij werd genomineerd voor verschillende literaire prijzen en won in 2016 de Impact Award voor de armoedeglossy Quiet 500. Momenteel is hij stadsdichter van Tilburg voor een periode van twee jaar.

www.ahjdautzenberg.nl

Toespraak bij zijn installatie als stadsdichter van Tilburg - 25 augustus 2019 © Gie Devosdf

BIBLIOGRAFIE (een keuze)

bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Anton_Dautzenberg

PUBLICATIES

- Doodspraak. Ontmoetingen. (Bundeling van interviews, tezamen met Eric-Jan van Gorkum. Zaltbommel, Van Kempen Uitgevers, 2004)
- Op verzoek van Ruud Vreeman en andere columns. (Onder pseudoniem Troy Titane, 2005)
- De rumbafluit van Saraghina. (Onder pseudoniem Troy Titane, 2007)
- Jonquai en Lazfartze nemen een hazenlip. (Onder pseudoniem Troy Titane, 2007)
- Jonquai en Lazfartze gaan met zwangerschapsverlof. (Onder pseudoniem Troy Titane, 2007)
- Vogels met zwarte poten kun je niet vreten. (Verhalen, 2010)
- Samaritaan. (Roman, 2011)
- Rock € roll. Economie voor en door leken verklaard. (Pamflet, 2011)
- Extra Tijd. (Roman, 2012)
- Smerig gezwel wat je bent. (Bloemlezing, 2012)
- Rafelranden van de moraal. (Novelle, 2013)
- Quiet 500. (Magazine, 2013)
- En dan komen de foto's. (Verhalen, 2013)
- De Wet. (Toneel, 2014)
- De Fictiefabriek. (Brievenroman samen met Diederik Stapel, 2014)
- Wie zoet is. (Roman, 2015)
- Horrible Homeless Man. (Toneel, 2015)
- Vuur!. (Bloemlezing, 2015)
- Quiet 500. (Magazine, 2016)
- De dag dat de gieren buigen. (Boek, 2016)
- Vijftig verhalen (verzamelbundel, 2018)
- Ik bestaat uit twee letters (Dagboek aantekeningen, Privé - Domein nr.298, 2018)

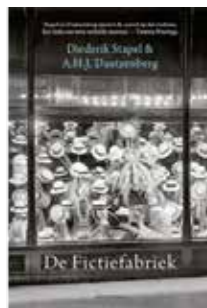
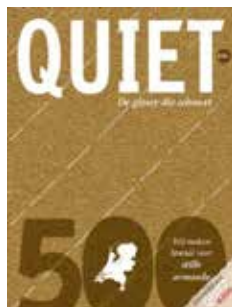
POEZIE

- Niet het krassen van de kraai (Uitgeverij Pluim, 2019)

BEKRONINGEN EN NOMINATIES

- Tzum-prijs, 2019, nominatie (Ik bestaat uit twee letters)
- J.M.A. Biesheuvelprijs, 2017, shortlist (laatste 5) (De dag dat de gieren buigen)
- Impactmaker van het jaar, The Art of Impact, december 2016 (Quiet 500)
- Gevaarlijkste intellectueel van Nederland, Nacht van Rome, 2016
- Gevaarlijkste schrijver van Nederland, Nacht van Rome, 2016
- Erelaureaat van de WORM Parallel University, 2016, Rotterdam (voor hele oeuvre)
- Peter Bruyn Penning, 2016, Rotterdam (voor hele oeuvre)
- J.M.A. Biesheuvelprijs, 2015, shortlist (laatste 3) (En dan komen de foto's)
- Mercur 2014, beste nieuwe tijdschrift, shortlist (laatste 3) (Quiet 500)
- Nieuwsmaker van het jaar 2013, Brabants Dagblad (Quiet 500)
- Beste 25 romans van de afgelopen 5 jaar, 2013, NRC Handelsblad (Samaritaan)
- Beste boek van 2013, Nacht van de NRC (Extra tijd)
- A.L. Snijdersprijs, 2012, longlist (Lotusbloemen)
- Het Scalpel 2012, shortlist (laatste 10) (Tonio)
- AKO Literatuurprijs 2011, longlist (laatste 25) (Samaritaan)
- Cutting Edge Beste Roman van 2011, shortlist (laatste 5) (Samaritaan)
- Selexyz Debuutprijs 2011, shortlist (laatste 5) (Vogels met zwarte poten kun je niet vreten)

Raadpleeg zeker eens de online catalogus van de Kortrijkse (buurt)bibliotheeken om nog ander werk over en door Anton H.J. Dautzenberg te ontdekken: <http://kortrijk.bibliotheek.be>

DE KEUZE VAN... GIE

'Zonder mystiek bestaat het leven alleen maar uit bewegingen'
uit 'Ik bestaat uit twee letters' blz. 253, Uitgeverij De Arbeiderspers, 2018

Hij is een eigenzinnige en bijzondere schrijver die te weinig bekendheid geniet in onze contreien. Afgelopen jaar leverde hij zijn meesterstuk af. In de prestigieuze Arbeiderspers - reeks Privé - Domein verscheen 'Ik bestaat uit twee letters', een reeks dagboekantekeningen die op een ingenieuze manier bij elkaar zijn gebracht.

Het is een lijvig boek geworden, een pittig gekleurd verslag van de overgang naar zijn vijftigste levensjaar. Een mijlpaal, een inventaris op velerlei gebieden...

Een 'A la recherche du temps perdu', waarin hij zijn eigen ik probeert te moduleren bijvoorbeeld t.o.v. zijn tweelingbroer, met wie hij in een soort (schijnbare) conflictsituatie leeft. Daardoor ontstaat er voor de schrijver spiegeling - mogelijkheden.

Het boek is eveneens een afrekening met het nare oorlogsverleden van zijn grootvader en de moeizame vader - zoon - relatie.

De kinderjaren van de auteur krijgen een prominente rol. De schrijver overschouwt ze als een gelukkige tijd.

Het verleden is voor een groot deel een hologram van het heden, gepercipieerd en herschapen vanuit een bepaalde wenselijkheid.

Het is een terugkeer naar een gecreëerde jeugd die hij manipuleert gedurende het schrijfproces. Het wordt een onverbidelijke zelfanalyse. Zijn persoonlijke passie voor films en muziek is afleesbaar in de schrijfvormen die hij hanteert. Zelf je kinderjaren creëren, een uitvergroting maken van een levensfase waarbij de 'ik' stap voor stap meer aan de oppervlakte komt. Hij reflecteert d.m.v. flashbacks naar het verleden.

De vergankelijkheid van het leven gaat de verbinding aan met het leven van nu en de creatie dat een boek in wezen altijd is.

Het werd een liefdevol en onderzoekend boek. De schrijver neemt een niet-oordelende houding aan. Het was voor hem persoonlijk een gevecht tegen jarenlange zwaarmoedigheid.

Met dit dagboek werd een tegengewicht ontworpen en uitgewerkt tegen het jarenlang medicijnen slikken.

Dit boek is in schril contrast met de reputatie die Anton H. J. Dautzenberg met een aantal van zijn vorige boeken had opgebouwd.

Hij trok vooral de aandacht met publicaties en acties die het maatschappelijk debat op scherp wisten te zetten. Dit leidde tot vruchtbare discussies in de media.

Zijn interpretatie van geëngageerde literatuur, inclusief dialogen aangaan met iedereen, zette soms aan tot verwarring.

Als schrijver wil hij niet 'binnen de kanten van zijn boeken blijven', zo zegt hij zelf, maar wil hij elk maatschappelijk vraagstuk of taboe aan de orde stellen.

De kunst is voor Anton H.J. Dautzenberg een vrijplaats om alle gedachten en taboes te verkennen. Hij tracht zich te verdiepen in problematieken.

Een schrijver regisseert zichzelf. Hij kiest zelf zijn (onprettige) onderwerpen waarmee hij in het maatschappelijk debat wil treden.

Anton H. J. Dautzenberg is daar één van de meest treffende voorbeelden van in onze literatuur.

BOEKRECENSIE

Als een goed mens met zeer vervelende trekjes een schaamteloos dagboek schrijft

bron: www.demorgen.be/tv-cultuur/als-een-goed-mens-met-zeer-vervelende-trekjes-een-schaamteloos-dagboek-schrijft~bb66de81 // Dirk Leyman - 6 juni 2018

‘Een levenslustige stoïcijn’, zo noemt A.H.J. Dautzenberg zichzelf in zijn schaamteloze dagboek Ik bestaat uit twee letters. Maar geregeld kampt de Nederlandse provocateur - schrijver met ‘herfst in het hoofd’.

Enfant terrible. Het woord wordt tegenwoordig wel erg makkelijk in de mond genomen voor al wie buiten de lijntjes kleurt. Voor een volgetatoeëerde voetballer die steigert over zijn niet-selectie en regelmatig een sigaretje rookt. Voor een pretentieuze kunstenaar die een actualiteitenprogramma op stelten zet met verregaande wartaal. En natuurlijk voor auteurs die van unconventionaliteit hun keurmerk hebben gemaakt, genre Michel Houellebecq en Arnon Grunberg.

Ook Anton HJ Dautzenberg (°1967) werd al meermaals met het label bedacht, al krijgt hij er tegenwoordig flink de stuipen van. De schrijver werkte zich een paar keer ferm in de nesten met stunts als verzonnen interviews (met Lemmy van Motörhead), een gemediatiseerde nierdonatie, een kortstondig lidmaatschap van pedofielenvereniging Martijn (“uit mededogen” en “uit protest”) en samenwerking met de van fraude verdachte wetenschapper Diederik Stapel.

Dautzenberg zoekt graag het randje op maar betaalde daar ook een hoge prijs voor. Het kwam hem op doodsbedreigingen, scheldtirades, isolement, depressies en een ontslag bij de Fontys Hogeschool te staan. Tegelijk springt de in Tilburg wonende Nederlands-Limburger regelmatig in de bres voor armoedeprojecten, reed hij rond met de dierenambulance en nam hij zwervers in huis.

“Soms ben ik een altruïstische, warme man, soms een egocentrische aansteller”, noteert hij over zichzelf in Ik bestaat uit twee letters, het dagboek dat hij in de aanloop naar zijn vijftigste verjaardag een jaar lang bijhield voor de befaamde egodocumentenreeks Privé-domein. Zijn vriendin Maartje ziet het zo: “Je bent een goed mens met een paar zeer vervelende trekjes.” Dat Dautzenberg stilaan aan rehabilitatie toe is, bewijst zijn plek in deze befaamde boekenserie, waarin hij carte blanche kreeg en opvallend veel spitwerk naar zijn jeugd onderneemt. Ook de zopas verschenen, luxueuze bundel met vijftig verzamelde, vaak nietsontziende verhalen uit de periode 2010 tot nu (Atlas/Contact) zijn een indicatie dat Dautzenberg weer op het voorplan klimt.

De ‘effectieve soberheid’ van zijn stijl staat er in dienst van absurdisme en ontregeling.

In ‘Ik bestaat uit twee letters’ geeft Dautzenberg schaamteloos opening van zaken over zijn dagelijkse levenswandel. En die strookt niet echt met het heersende beeld van de ‘gevaarlijke schrijver’, lustig fabulerend en iedereen in de maling nemend. Integendeel, Dautzenberg komt uit deze heel diverse kronieken naar voren als een bijna goedmoedige loebas die zich het liefst in zijn ‘gloppenhol’ (zijn ‘groezelige huurflatje’) verschanst met de nieuwste aflevering van het stripmagazine Donald Duck op schoot of turend naar het WK snooker. En zichzelf langzaam weer op de rails zet, na zeventien jaar antidepressiva slikken: ‘Met structuur hou ik mijn neuroses onder controle.’

Maar af en toe knokt hij tegen dwanghandelingen en zelfmoordneigingen en denkt hij volop aan de aanlokkelijke sprong van de klif in Beachy Head. Via ejaculaties tempert hij de ‘herfst in zijn hoofd’, ‘soloseks stimuleert de heropname van serotonine.’

BROKKENLIJMER

Dautzenberg blijkt bovendien een brokkenlijmer, een man die zich het vuur uit de sloffen loopt om knarsende familieverhoudingen weer te versoepelen, “de Grote Vredestichter” die met zijn moeder zeeslakkenhuisjes raapt of met haar naar een Valkenburgse sauna gaat. Of een vriend in hoge nood in huis opneemt.

In zijn dagboekjaar stelt Dautzenberg zich tot doel de banden nauwer aan te halen met zijn tweelingbroer Hub, met wie hij een 'Peter Pansyndroom' deelt en lieflijk met een voetbal op de cover prijkt: 'Hub is bang voor intimiteit, net als ik, maar dan tot de macht drie. En net als mijn vader. Die laatste heeft de familiekwaal geëntameerd, maar daar kon hij niets aan doen. (...)'

Ook wil Dautzenberg in het reine komen met zijn overleden vader, de honds-trouwe Philips-werknemer die hij hartstochtelijk mist en die zijn hele leven gebukt ging onder het zwarte NSB-verleden van zijn ouders, Dautzenbergs grootouders.

Ik bestaat uit twee letters bevat talloze fraaie, ontroerende jeugtherinneringen, gevat in kernachtige verhaalembryo's, soms ook opgewekt door songs: 'Muziek is met afstand de sterke madeleine die ik ken, daar kan geen spacecake tegen op.'

Verwacht evenwel geen zoetsappigheid. Dautzenbergs helder en krachtadig proza staat soms stijf van de ergernis en vertolkt zijn eeuwige gevecht met de binnen- en buitenwereld. Hij ergert zich aan de schreeuwerigheid van politici en presentatoren, aan gemakzucht, aan dubbele moraal over seks en aan meelopersmeningen. En aan auteurs die met een aalmoes worden afgescheept voor interviewsessies: 'Mijn uurloon komt uit op dat van een minderjarig meisje in een Filipijnse kledingfabriek.'

Toch kan hij niet altijd de consequenties van zijn giftige papieren oprispingen inschatten. Verbaasd stelt Dautzenberg vast dat hij weer eens zijn eigen ruiten heeft ingegooid. Hij overschreeuwt zichzelf. Om zijn verlegenheid te maskeren, beweert hij. Maar hoe je eigen leven en karakter herkneden? 'Ik vind het (...) knap wanneer iemand ontsnapt aan de gedetermineerde droefheid die zijn bestaan domineert.'

Dautzenbergs dagboek is ook een voortdurende zoektocht naar de juiste toon. Hoe verhoud je je tot je omgeving wanneer je ze voortdurend wilt betrappen?

‘Sinds ik een dagboek bijhoud, voelen de mensen om mij heen als motieven, alsof ze functioneel aanwezig zijn. Ze dienen om mijn thema’s te ontsluiten, zoals een psychiater zijn patiënten nodig heeft om zichzelf te doorgronden.. (...) Ik hoop dat ik die Privé-domeinblik snel van me af kan schudden.’

DELICAAT ÉN BIKKELHARD

Zijn vriendin Maartje, met wie hij vijf jaar geleden stiekem is getrouwd, heeft er het meeste last van, al wonen ze dan niet samen. Nauwlettend tast hij hun verhouding af, vaak delicaat en dan weer bikkelhard, zoals wanneer hij vaststelt dat ze sinds hun kennismaking vijftien kilo is aangekomen.

‘Ik bestaat uit twee letters’ is buitensporig en overladen met uitwaaierende bedenkingen, verslagen van hardrockfestivals, gedetailleerde reisaantekeningen over Malta of Rome of (afspringende) onderhandelingen met potentiële opdrachtgevers. Maar verveling dreigt zelden. Scabreuze, seksueel getinte observaties zijn talloos (zoals de oorsprong van zijn angst voor C-cups) terwijl roddelkonten beslist aan de bak komen.

Zo prijst Dautzenberg ‘de lieve boterbips van Franca Treur’, haalt hij uit naar ‘dominee van de Grachtengordel’ Jamal Ouariachi of vertelt hij hoe Dimitri Verhulst zijn foto in de sneeuw met Juliette Binoche minstens tien keer in een Gentse kroeg toont. Hoezeer we in dit dagboek de mildere, genereuze Dautzenberg aan het werk zien, besparen op plots opstekend venijn is niet aan de orde.

Dirk Leyman, 2018

KAREL ALLEENE ° 1980

BIOGRAFIE

Gastheer Karel Alleene is een gepassioneerde lezer. Al op zeer jeugdige leeftijd hanteerde hij de kritische pen en won een recensiewedstrijd met een recensie over een bundel van de dichter Erik Menkveld. In een interview n.a.v. deze bekroning zei hij toen dat de kracht en de schoonheid van een boek hem in een roes kan brengen waar hij maanden van kan leven. Hij schrijft boekrecensies voor het internettijdschrift Cutting Edge dat messcherp door cultuur en media heen snijdt.

VOLGENDE KEER IN HET PENHUIS

PAUL DEMETS (° 1966)

zondag 8 december 2019 // Oranjerie Broeltuin

Hij is één van onze vooraanstaande dichters en tegelijkertijd een zeer gewaardeerde poëzierecensent voor De Morgen, Awater en Ons Erfdeel . Hij is een betrokken interviewer en scherpzinnige essayist. Hij is deeltijds gastdocent aan de Hogeschool Gent en deeltijds assistent aan de Universiteit Gent.

Hij publiceert met mondjesmaat. Zijn reputatie als dichter berust op drie opgemerkte bundels: 'De papegaaienziekte' (1999), 'De bloedplek' (2011) en 'De klaverknoop' (2018). Zijn eerste bundel werd genomineerd voor de prestigieuze C. Buddingh'-prijs en bekroond met de Prijs voor Letterkunde van de provincie Oost-Vlaanderen. Voor 'De bloedplek' ontving hij de Herman De Coninckprijs. Daartussen publiceerde hij 'Vrees voor het bloemstuk' (2002) en 'De wereld van Jan Fabre'.

Sinds geruime tijd werkt hij aan de biografie van de dichter, auteur en beeldend kunstenaar Paul Snoek.

Sinds 2016 is hij plattelandsdichter van Oost-Vlaanderen.

met gastvrouw Sofie Mulders

Paul Demets © Stephan Vanfleteren

REDACTIE
Piet Devos & Gie Devos
info@pietdevos.be // giedevos@skynet.be

reacties en suggesties zijn welkom

openbare bibliotheek
Leiestraat 30 - 8500 Kortrijk
056 27 75 00 - bibliotheek@kortrijk.be
www.kortrijk.be/bibliotheek